

שוברים שתיקה - גרסת הפלמ"ח

צילום אילוסטורציה באדיבות מוזיאון הפלמ"ח

"ירינים בהם והרגנו אותם", נימון בעדות המוקלטת צילום מסך מתוך העדות שהתפרסמה באינטרנט

עמותת 'זוכרות' אוספת בחודשים האחרונים עדויות מלוחמי פלמ"ח שמספרים כי ביצעו פשעי מלחמה בתקופת מלחמת העצמאות ■ באחת העדויות נראה אמנון נוימן, לוחם פלמ"ח לשעבר, מעיד כי הוא וחבריו ירו בכפריים חפים מפשע ■ השר לשעבר רפי איתן, מוותיקי הפלמ"ח, תוקף את היוזמה: "זה היה או אנחנו או הם, ואם הם היו מנצחים - לא היינו פה היום"

ישי פרידמן

לשעבר רפי איתן. הפלמ"ח היה אחד הצבאות היותר מוסריים שאני מכיר. גם כשתקפו אותנו בפעולות טורו תמיד חיפשנו את האשמים ולא אורחים, נשים או ילדים. גם הסופר הנודע ישראל ויסלר (פוצ'ו), איש פלמ"ח וממקימי קיבוץ נתיב הל"ה, רוחה את עדותו של נוימן מכל וכל: 'אין לי שום מילה של לכלוך על הפלמ"ח, הוא אומר ל'מקור ראשון'. הייתה מלחמה קשה, הם הרגו בנו ואנחנו הרגנו בהם, אבל המלחמה שלנו הייתה על טהרת הנשק וההגינות. כל העסק הזה של שימוע ציבורי נשמע לי מאוד מוזר, אבל אתה יודע, אנשים מחפשים תע' סוקה בימים האלה".

רפי איתן מחזק את דבריו. "היו כפרים שהורדו על דינו, אבל זה תמיד היה לצרכים ביטחוניים", הוא מספר. "בנוגע למשל הצבא המצרי ויחידותיו היו מתקשרים ומקבלים מחסה בכפריים ערביים וכו' ומשם היו ממקשים את הדרכום. על מנת להגן על עצמנו מפני מיקוש במקור מות בורדים היינו צריכים להשתלט על הכפר, אבל מעולם לא הרגנו. היינו באים, שואלים מי השייח' במד קום ונותנים לו 48 שעות להעביר את הכפר לעזה. זו האמת לאמיתה". איתן מגדיל לעשות, וטוען כי איש לא נפגע בפעולות הללו: "בית קופה מסויימת הייתי אחראי לפער לות האלו באופן אישי ואני מצהיר שאף אדם לא נהרג. מלחמת העצמאות הייתה מלחמה לחיים או למוות. זה היה או אנחנו או הם, ואם הם היו מנצחים - לא היינו פה היום". עם זאת, הוא מסייג, כללי המד שחק בתקופה הזו היו שונים. "כל אמות הניקום, שרוחים את האשמות של נוימן על הסק. אם הוא ביצע פשעי מלחמה, מקומו בבית טורו", טוען בלהט ממקד פלמ"ח עברור, השר

לנחמנו על טהרת הנשק וההגינות צילום: באדיבות מוזיאון הפלמ"ח

חיילים ומפקדים סיפרו על פשעי מלחמה שביצעו במקומיים. המטרה של השימוע היא לספר את מה שהיברה הישראלית לא רוצה לשמוע והוא שהכיבוש מתחיל לא משנת 67 וההתנחלויות אלא הרבה לפני כן, עוד בימי 48. הוא קיים בתוך הקו הירוק, בתל אביב, לוד, רמלה וציפורי".

היה חלק מהדברים הנוראים. כשנשאל מדוע לא סירב לירות באותם כפריים אמר נוימן: "הייתי שטוח. לכן אני כל כך בייאוש מפני שתמיד החיילים הם בני 19 ועוד שלא יהיו בארבעה קרבות הם לא ית' פכו. זו הנקודה העיקרית. תמיד יהיו בני 19 חדשים".

איטוף העדויות של לוחמי הפלמ"ח הוא חלק מקמפיין של 'זוכרות' רות' העוסק במה שהפעילות מכנות כ"הנצחת הנכבה, במרחב הישראלי". עמותת השמאל הקיצוני פועלת לה' חזיר לתודעה הציבורית את "הנכבה הפלשתינית", על ידי תליית שלטים באזורים עליהם שכנו כפריים ערביים שנחרבו עם קום המדינה, מערבי שיר עוד למורים בנושא 'הנכבה' ופעולות נוספות.

איתן בורנשטיין, מנכ"ל העמותה, הסביר ל'מקור ראשון' שקמפיין לר' חמי הפלמ"ח הוא ררך נוספת לספר את הסיפור של 'הנכבה'. "שימועים ציבוריים כאלה נעשו בזמנו בדרום אפריקה אחרי שלטון האפרטהייד.

אחרי אפריל 1948, הערבים מחיפה, הם ברחו. גם הכפרים יאג'ור ופלד אל שיח' כבר לא היו. הם היו ריקים. ואני נכנסתי הביתה ואבא אמר לי: בוא שב, בן. הוא אמר לי: אתה יודע מה קרה? ואמרתי לו: כן אני עברתי בבלד אל שיח' ואין שם אף אחד. והוא אמר: כן, קרה אסון. לא לזה התכווננו. לא לזה התכוונתי. הוא היה איש העלייה השנייה"

איתן בורנשטיין: מה קרה בכפר בריר? אמנון נוימן: היה קרב, והייתה שחיטה... איתן בורנשטיין: אתה יכול להגיד על זה קצת יותר? אמנון נוימן: לא אני לא רוצה להיכנס לדברים האלה, עזוב אותי! זה... זה לא דברים שנכנסים אליהם. למה? מפני שאני עשיתי את זה. סיבה טובה? (שתיקה ארוכה)."